

This Question Paper consists of 13 questions and 11 printed pages.

ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ 13 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਤੇ 11 ਛਪੇ ਹੋਏ ਪੰਨੇ ਹਨ।

Roll No.

ਰੋਲ ਨੰ:

ਅੰਕਾਂ ਵਿੱਚ

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Code No. 71/SS/310/A

ਕੋਡ ਨੰ.

SET/ਸੈਟ - A

PUNJABI

(ਪੰਜਾਬੀ)

(310)

Day and Date of Examination : _____

(ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਦਿਨ ਅਤੇ ਮਿਤੀ)

Signature of Invigilators : 1. _____

(ਨਿਗਰਾਨਾਂ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰ) 2. _____

ਆਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ :

- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਅਤੇ ਰੋਲ ਨੰਬਰ ਲਿਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੰਨਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਅਤੇ ਜਾਂਚਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਉੱਤਰ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਉੱਪਰ ਪਹਿਲੇ ਪੰਨੇ ਤੋਂ ਛਪੇ ਨੰਬਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕ੍ਰਮ (ਸੀਰੀਅਲ) ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇ।
- ਆਬਜੈਕਟਿਵ ਟਾਈਪ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਚਾਰ ਵਿਕਲਪ (A), (B), (C) ਅਤੇ (D) ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਠੀਕ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਠੀਕ ਉੱਤਰ ਨੂੰ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸਬਜੈਕਟਿਵ ਟਾਈਪ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵੀ ਹਨ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਕਰਨੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤੋਂ ਵਾਧੂ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਜਾਂ ਰੋਲ ਨੰਬਰ ਉੱਤਰ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਚਾਹੀਦਾ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਉੱਤਰ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਨੰਬਰ 71/SS/310/A ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖੋ।

(ਪੰਜਾਬੀ)

(310)

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ]

[ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100

ਨੋਟ : ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰੋ :

- (i) ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵੇਖ ਕੇ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
- (ii) ਉੱਤਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ/ਉੱਤਰਸ਼ੀਟ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
- (iii) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਅੱਠ ਦੀ ਚੋਣ ਅਨੁਸਾਰ ਪਹਿਲੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਸੱਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜਾਂ ਅਗਲੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਸੱਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।

ਨੋਟ :

- (1) ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਉੱਤਰ ਪੁਸਤਿਕਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲਿਖੋ।
- (2) ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਣ ਦੇ ਲਈ 15 ਮਿੰਟ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੀ ਵੰਡ ਦੁਪਹਿਰ 2.15 ਵਜੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। 2.15 ਵਜੇ ਤੋਂ 2.30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਉੱਤਰ-ਪੁਸਤਿਕਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਉੱਤਰ ਨਹੀਂ ਲਿਖਣਗੇ।

I. ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

1x10=10

1. 'ਦੁਆਬੀ' ਉਪਭਾਸ਼ਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ?

- (A) ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ
- (B) ਪਟਿਆਲਾ
- (C) ਜਲੰਧਰ
- (D) ਲਾਹੌਰ

2. ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਸਵਰਵਾਹਕ ਅੱਖਰ ਹਨ ?

- (A) ਦੋ
- (B) ਤਿੰਨ
- (C) ਚਾਰ
- (D) ਪੰਜ

3. ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿਛੇਤਰਾਤਮਕ ਭਾਸ਼ਾ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ?

- (A) ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ
- (B) ਹਿੰਦੀ
- (C) ਪੰਜਾਬੀ
- (D) ਉਰਦੂ

4. ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਅਗੇਤਰਾਂ-ਪਿਛੇਤਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ?
 (A) ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ (B) ਉਤਪੰਨ ਸ਼ਬਦ
 (C) ਰਚਿਤ ਸ਼ਬਦ (D) ਮੂਲ ਸ਼ਬਦ
5. 'ਉਪਵਾਕ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਅਗੇਤਰ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ?
 (A) ਉ (B) ਉਪ
 (C) ਵਾਕ (D) ਕ
6. ਰਚਿਤ ਸ਼ਬਦ ਕਿਵੇਂ ਬਣਦੇ ਹਨ ?
 (A) ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ (B) ਸਮਾਨ ਅਰਥਾਂ ਵਾਲੇ ਦੋ ਸ਼ਬਦ ਮਿਲਾ ਕੇ
 (C) ਦੁਹਰਾਉ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ (D) ਦੋ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ
7. 'ਸਿਆਲ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਲਈ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ :
 (A) ਸਿਆਣਾ (B) ਫਰਕ
 (C) ਕਾਇਮ (D) ਸਰਦੀ
8. 'ਉੱਪਰ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਹੀ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ :
 (A) ਜਾਣੂ (B) ਕੋੜਾ
 (C) ਦੇਰੀ (D) ਨਿਡਰ
9. 'ਘੜੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਲਈ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ :
 (A) ਤਾਜ਼ਗੀ (B) ਵਕਤ
 (C) ਫਲ (D) ਆਵਾਜ਼
10. 'ਸਿਹਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਕੋਈ ਧਨ ਨਹੀਂ।' ਵਾਕ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ :
 (A) ਸਾਧਾਰਨ ਵਾਕ (B) ਸੰਯੁਤਕ ਵਾਕ
 (C) ਮਿਸ਼ਰਤ ਵਾਕ (D) ਪ੍ਰਸ਼ਨਵਾਚਕ ਵਾਕ

II. ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

1x8=8

1. 'ਸਉ ਮਣੁ ਹਸਤੀ ਘਿਉ ਗੁੜੁ ਖਾਵੈ -----' ਬਾਣੀ ਸਤਰਾਂ ਵਿੱਚ 'ਹਸਤੀ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?
 (A) ਸ਼ਖਸੀਅਤ (B) ਹਾਥੀ
 (C) ਹੱਥ (D) ਮਿੱਟੀ
2. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਹਾਥੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਹਉਮੈਂ ਭਾਵ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ?
 (A) ਸ਼ੇਰ (B) ਚਿੜੀ
 (C) ਮਨੁੱਖ (D) ਹਿਰਨ

3. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਮੱਖੀ ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ?
 (A) ਦੁਨਿਆਵੀ ਮੋਹ-ਮਾਇਆ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ
 (B) ਗੁਰਮੁਖ ਲੋਕਾਂ ਦੀ
 (C) ਕਮਜ਼ੋਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ
 (D) ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ
4. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਾਣੀ ਰਾਹੀਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ?
 (A) ਹਉਮੈਂ ਯੁਕਤ
 (B) ਕਰਮ ਕਾਂਡੀ
 (C) ਨੇਕ ਆਚਰਣ ਯੁਕਤ
 (D) ਹੰਕਾਰੀ
5. 'ਮਿਰਜ਼ਾ-ਸਾਹਿਬਾਂ' ਕਿੱਸੇ ਦੇ ਕਿੱਸਾਕਾਰ ਕੌਣ ਹਨ?
 (A) ਦਮੋਦਰ
 (B) ਪੀਲੂ
 (C) ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ
 (D) ਹਾਸ਼ਮ
6. 'ਉਪਰੋਂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਉਤਰੀ, ਪੈ ਗਈ ਛਿਨਕਾਰ' ਕਾਵਿ-ਸਤਰ ਵਿੱਚ 'ਛਿਨਕਾਰ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ ।
 (A) ਪਾਣੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼
 (B) ਸੰਗੀਤਕ ਆਵਾਜ਼
 (C) ਝਿੜਕਣਾ
 (D) ਮੀਂਹ
7. ਮਿਰਜ਼ਾ ਕਿਸ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਪੌੜੀ ਬਣਾ ਕੇ ਉੱਪਰ ਚੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ?
 (A) ਲੱਕੜਾਂ
 (B) ਕਿੱਲੀਆਂ
 (C) ਇੱਟਾਂ
 (D) ਮਿੱਟੀ
8. ਪਹਾੜੀ ਰਾਜੇ(ਬਾਈ ਡੋਗਰ) ਕਿਸ ਕੋਲ ਆ ਕੇ ਬਹਿੰਦੇ ਸਨ ?
 (A) ਲੁਹਾਰ
 (B) ਮਿਰਜ਼ਾ
 (C) ਖੀਵੇ ਖਾਨ
 (D) ਸਾਹਿਬਾਂ

III. ਪੱਛੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

1x5=5

1. ਲੇਖਕ ਵਿਆਹ ਵਾਲੇ ਘਰ ਤੋਂ ਭੂਆ ਦੇ ਘਰ ਕਿਵੇਂ ਪੁੱਜਾ ?
 (A) ਬੱਸ ਰਾਹੀਂ
 (B) ਪੈਦਲ
 (C) ਟਾਂਗੇ ਰਾਹੀਂ
 (D) ਟੈਕਸੀ ਰਾਹੀਂ
2. ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਭੂਆ ਨੇ ਪਛਾਣਿਆ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ?
 (A) ਲੇਖਕ ਬੁੱਢਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ
 (B) ਲੇਖਕ ਮੋਟਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ
 (C) ਭੂਆ ਨੂੰ ਭੁੱਲਣ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਸੀ
 (D) ਭੂਆ ਨੂੰ ਅੰਧਰਾਤੇ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਸੀ
3. ਲੇਖਕ ਦੇ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਭੂਆ ਅੱਧੀ ਛੁੱਟੀ ਵੇਲੇ ਲੇਖਕ ਲਈ ਕੀ ਲਿਆਉਂਦੀ ਸੀ ?
 (A) ਮੁਰਮੁਰਾ
 (B) ਗਰਮ ਰੋਟੀ ਦਾ ਡੱਬਾ
 (C) ਮਲਾਈ ਵਾਲੇ ਦੁੱਧ ਦਾ ਕੋਲ
 (D) ਕੁਲਫੀ

4. 'ਪੇਮੀ ਦੇ ਨਿਆਣੇ' ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਭਰਾ ਦੀ ਉਮਰ ਕਿੰਨੀ ਸੀ ?
 (A) ਛੇ ਵਰ੍ਹੇ (B) ਸੱਤ ਵਰ੍ਹੇ
 (C) ਨੌਂ ਵਰ੍ਹੇ (D) ਗਿਆਰਾਂ ਵਰ੍ਹੇ
5. ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਕਹਾਣੀ ਤੁਹਾਵੀ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ ?
 (A) ਕਰਾਮਾਤ (B) ਕੁਲਫੀ
 (C) ਪੇਮੀ ਦੀ ਨਿਆਣੇ (D) ਭੂਆ

IV. ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

1x5=5

1. 'ਵੇਈਂ ਪ੍ਰਵੇਸ਼' ਸਾਖੀ ਦਾ ਨਾਇਕ ਕੌਣ ਹੈ ?
 (A) ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ (B) ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦਾ ਸੇਵਕ
 (C) ਪਰਮੇਸ਼ਰ (D) ਸੇਵਾਦਾਰ
2. 'ਕੋਟਿ ਕੋਟੀ ਮੇਰੀ ਆਰਜਾ ਪਵਣੁ ਪੀਅਣੁ ਅਪਿਆਉ॥' ਸ਼ਬਦ ਕਿਹੜੇ ਰਾਗ ਵਿੱਚ ਹੈ ?
 (A) ਆਸਾ ਰਾਗ (B) ਸਿਰੀ ਰਾਗ
 (C) ਰਾਗ ਮਾਝ (D) ਰਾਗ ਧਨਾਸਰੀ
3. 'ਲਿਪਤ ਨਾ ਹੋਣਾ' ਦੇ ਅਰਥ ਲਈ ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ 'ਵੇਈਂ ਪ੍ਰਵੇਸ਼' ਸਾਖੀ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ?
 (A) ਕਿਰਤਿ (B) ਏਹਾ
 (C) ਨਿਰਲੇਪੁ (D) ਨਿਹਾਲ
4. ਲੇਖਕ ਦੀ ਦਾਦੀ ਜੀ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਉਮਰ ਹੈ ?
 (A) ਛਿਆਨਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ (B) ਤਰਿਆਨਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ
 (C) ਪਚਾਨਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ (D) ਇਕਾਨਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ
5. ਲੇਖਕ ਦੀ ਦਾਦੀ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਸਾਦੀ ਸਦੀ ਕਿੱਥੇ ਵਿਛੀ ਸੀ ?
 (A) ਬੈਠਕ ਵਿੱਚ (B) ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ-ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ
 (C) ਸੌਣ-ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ (D) ਵਰਾਂਡੇ ਵਿੱਚ

V. ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

1x5=5

1. ਲੋਕਗੀਤਾਂ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੱਤ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
 (A) ਅਮਲ (B) ਧਨ
 (C) ਸੰਗੀਤ (D) ਕਾਰਜ
2. ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਵਿਆਹ 'ਤੇ ਕਿਹੜੇ ਲੋਕਗੀਤ ਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ?
 (A) ਟੱਪੇ (B) ਬੋਲੀ
 (C) ਘੋੜੀਆਂ (D) ਸੁਹਾਗ

3. ਕਿਸ ਲੋਕ-ਨਾਚ ਵਿੱਚ ਗਾਉਂਦੇ ਨਹੀਂ, ਸਿਰਫ਼ ਨੱਚਦੇ ਹਨ ?
 (A) ਝੁੰਮਰ (B) ਮਲਵਈ ਗਿੱਧਾ
 (C) ਗਿੱਧਾ (D) ਲੁੱਡੀ
4. 'ਜਗਰਾਵਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ' ਮੇਲਾ ਕਿੱਥੇ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ?
 (A) ਮਲੇਰ ਕੋਟਲੇ ਵਿਖੇ (B) ਪਿੰਡ ਜਰਗ ਵਿੱਚ
 (C) ਮਾਲਵੇ ਵਿੱਚ (D) ਮੁਕਤਸਰ ਵਿਖੇ
5. ਸਾਵਣ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਤੀਜੀ ਤਿੱਥ ਨੂੰ ਕਿਹੜਾ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
 (A) ਤੀਆਂ (B) ਰੱਖੜੀ
 (C) ਲੋਹੜੀ (D) ਦੀਵਾਲੀ

VI. ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

1x5=5

1. ਰਾਮੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਪਹੁੰਚਣ ਬਾਰੇ ਘਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਵੇਂ ਦੱਸਿਆ?
 (A) ਚਿੱਠੀ ਪਾਕੇ (B) ਤਾਰ ਭੇਜ ਕੇ
 (C) ਫੋਨ ਕਰਕੇ (D) ਕਿਸੇ ਹੱਥ ਸੁਨੇਹਾ ਭੇਜ ਕੇ
2. ਇਕਾਂਗੀ 'ਭਾਈ ਘੱਨਈਆਂ ਜੀ' ਦੇ ਲੇਖਕ ਕੌਣ ਹਨ ?
 (A) ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ (B) ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ
 (C) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ (D) ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ
3. ਰਾਮੂ ਕਿੰਨੇ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਆਇਆ ਸੀ ?
 (A) ਤਿੰਨ ਸਾਲ (B) ਚਾਰ ਸਾਲ
 (C) ਪੰਜ ਸਾਲ (D) ਛੇ ਸਾਲ
4. ਮਨਜੀਤ ਕੌਣ ਹੈ ?
 (A) ਰਾਮੂ ਦੀ ਭੈਣ (B) ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੀ ਧੀ
 (C) ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੀ ਗੁਆਂਢਣ (D) ਰਾਮੂ ਦੀ ਗੁਆਂਢਣ
5. ਰਾਮੂ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਦੀ ਸਾਖੀ ਸੁਣੀ ?
 (A) ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ (B) ਭਾਈ ਘਨੁਈਆ ਜੀ
 (C) ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੀ (D) ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮਸਾਖੀ

VII. ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

1x5=5

- ਭਾਰਤੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ 'ਚ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਅਖਬਾਰ ਨਾਲ ਹੋਈ ?
(A) ਪੰਜਾਬੀ (B) ਬੰਗਾਲੀ
(C) ਉੜੀਆ (D) ਹਿੰਦੀ
- ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਸਾਹਿਤ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ _____ ਵੀ। ਇਸ ਵਾਕ ਨੂੰ 'ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮੀਡੀਆ' ਪਾਠ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਰਾ ਕਰੋ।
(A) ਕਲਾ (B) ਧਰਮ
(C) ਅਨੁਵਾਦ (D) ਪੁਸਤਕ
- 'ਫੁਲਵਾੜੀ', 'ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ', 'ਪੰਜ ਦਰਿਆ', 'ਨਾਗਮਣੀ' ਆਦਿ ਕਿਸ ਦੇ ਨਾਂ ਹਨ ?
(A) ਅਖਬਾਰਾਂ (B) ਕਿਤਾਬਾਂ
(C) ਫਿਲਮਾਂ (D) ਰਸਾਲੇ
- ਦੇਸ ਦੇ ਅਮਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਸਾਰਾ ਦਾਰੋਮਦਾਰ ਕਿਸ ਉੱਪਰ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ? ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੱਸੋ।
(A) ਪੁਲਿਸ (B) ਜਨਤਾ
(C) ਪ੍ਰੈੱਸ (D) ਸਰਕਾਰ
- ਕਿਸ ਕੰਮ ਉੱਪਰ ਘੰਟਿਆਂ ਬੱਧੀ ਸਮਾਂ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
(A) ਅਖਬਾਰ ਉੱਪਰ (B) ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਉੱਪਰ
(C) ਅਨੁਵਾਦ ਉੱਪਰ (D) ਅਖਬਾਰ ਵੇਚਣ ਉੱਪਰ

VIII. ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

1x7=7

- ਭਾਸ਼ਾਂਤਰ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ :
(A) ਨਿਰੰਤਰ (B) ਨਾਟਕੀਕਰਨ
(C) ਅਨੁਵਾਦ (D) ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚਲਾ ਅੰਤਰ
- ਅਨੁਵਾਦ, ਅਰਥ ਦਾ _____ ਹੈ।'
(A) ਮਨਫ਼ੀ (B) ਗਿਆਨ
(C) ਅੰਤਰਣ (D) ਵਿਧਾ
- 'ਮੂਲ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕਹਿਣਾ' ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?
(A) ਭਾਸ਼ਾ (B) ਅੰਤਰਣ
(C) ਆਗਾਜ਼ (D) ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ

4. 'ਅਨੁਵਾਦ ਵਿਸ਼ਵ-ਸੰਵਾਦ ਲਈ _____ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।' ਵਾਕ ਨੂੰ ਅਨੁਵਾਦ ਕਲਾ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨ' ਪਾਠ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਕਰੋ ।
- (A) ਪੁੱਲ (B) ਗੱਡੀ
(C) ਸਾਥੀ (D) ਨਦੀ
5. ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਸੱਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਰੋਤ ਕੀ ਹੈ ?
- (A) ਅਨੁਵਾਦ (B) ਸਾਹਿਤ
(C) ਭਾਸ਼ਾ (D) ਵਿਗਿਆਪਨ
6. ਵਿਗਿਆਪਨ ਕਿੰਨੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ?
- (A) ਤਿੰਨ (B) ਚਾਰ
(C) ਪੰਜ (D) ਛੇ
7. ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ ਦੀ ਰੀੜ ਦੀ ਹੱਡੀ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
- (A) ਅਖਬਾਰ (B) ਕਿਤਾਬ
(C) ਰਸਾਲਾ (D) ਵਿਗਿਆਪਨ
- ਜਾਂ**
- ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ:
1. ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜੰਗ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਫਿਲਮ ਕਿਹੜੀ ਹੈ ?
- (A) ਗ਼ਦਰ (B) ਬਾਰਡਰ
(C) ਪਿੰਜਰ (D) ਬਾਦਲ
2. ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਕੋਮਲ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਾਹਿਤ-ਵਿਧਾ ਕਿਹੜੀ ਹੈ ?
- (A) ਸਿੱਠਣੀਆਂ (B) ਅਲਾਹੁਣੀਆਂ
(C) ਗੀਤ (D) ਕਾਫ਼ੀ
3. 'ਸਹੀਦੇ ਮੁਹੱਬਤ' ਫਿਲਮ ਦਾ ਨਾਕਿਏ ਕੌਣ ਹੈ ?
- (A) ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ (B) ਹਰਭਜਨ ਮਾਨ
(C) ਜਸਪਾਲ ਭੱਟੀ (D) ਬੁਟਾ ਸਿੰਘ
4. 'ਖਾਮੋਸ਼ ਪਾਣੀ' ਫਿਲਮ ਇੱਕ _____ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ-
- (A) ਜੱਟਾਂ (B) ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਵਾਸੀ
(C) ਸਿੱਖ ਔਰਤ (D) ਸਿੱਖ ਆਦਮੀ
5. ਦਿਲ ਦੇ ਵਲਵਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈਅਮਈ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੌਣ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ?
- (A) ਕਹਾਣੀ (B) ਨਾਵਲ
(C) ਗੀਤ (D) ਫਿਲਮ

6. 'ਕਲੀਆਂ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ' ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
 (A) ਸਰਦੂਲ ਸਿਕੰਦਰ (B) ਅਮਰ ਨੂਰੀ
 (C) ਜਸਪਿੰਦਰ ਨਰੂਲਾ (D) ਕੁਲਦੀਪ ਮਾਣਕ
7. ਸਾਰੰਗ, ਨਗੋਜ਼ੇ, ਤੂੰਬੀ ਆਦਿ ਕਿਸਦੇ ਨਾਂ ਹਨ ?
 (A) ਰਵਾਇਤੀ ਸਾਜ਼ (B) ਲੋਕ ਗੀਤ
 (C) ਲੋਕ ਨਾਚ (D) ਲੋਕ ਕਾਵਿ-ਰੂਪ

IX. ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ ਤੇਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 20-25 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ :

2x10=20

- ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਅਨੁਸਾਰ ਚੰਦਨ ਨੂੰ ਕੌਣ ਅਪਵਿੱਤਰ ਕਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ? ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ-ਪੂਜਾ ਲਈ ਕਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਭੇਟ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ ?
- ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਲੋਕ ਰਾਹੀਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਕਿਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਹੈ ?
- 'ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ' ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਘਟਨਾ ਦਾ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਚਿੱਤਰ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਹੈ ?
- 'ਪੰਜਾਬ' ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਕਵੀ ਨੇ ਕੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ?
- ਕਾਕਾ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਕੋਲੋਂ ਕੀ ਮੰਗਦਾ ਹੈ ? ਅਤੇ ਕਿਉਂ ?
- ਬੰਬਈ ਵਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਉੱਪਰ ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ ਨੂੰ ਕੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਹਨ ?
- ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੇ ਕੋਈ ਛੇ ਅੰਗਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
- ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਛੱਪਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਟੂਨ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ?
- ਅਮੀਰ ਕੌਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਕਤ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਕਿਵੇਂ ਹੈ ?
- ਅਹਿੰਸਾ, ਸਮੁੱਚੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਅਤੇ ਉਚ-ਪੱਧਰੀ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ?
- ਅਨੁਵਾਦ ਨਿਰੋਲ ਭਾਸ਼ਾਂਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ? ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।
- ਤੱਤਕਾਲ ਭਾਸ਼ਾਂਤਰ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਭਾਸ਼ਾਂਤਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਮੁਸ਼ਕਲ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।
- ਨਾਟਕ ਸ਼ਬਦ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ ?

X. ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿੰਨ (3) ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ (2) ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 40-45 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ : 3x2=6

1. ਕਵਿੱਤਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ 'ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ' ਕਵਿਤਾ ਰਾਹੀਂ ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ?
2. ਮੋਟਰ (ਬਸ) ਸੰਬੰਧੀ ਗੀਤ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਅਰਥ ਕੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ?
3. ਭਾਸ਼ਾਤਰਣ ਸਮੇਂ 'ਭਾਸ਼ਣ ਦੀ ਸਮਝ' ਦੀ ਕੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ ?

XI. ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜ (5) ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ (3) ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 70-80 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ : 4x3=12

1. 'ਸਕਤ ਮੀਹੁ ਮਾਰੇ ਸੈ ਮਿਰਿਆ ਸਭ ਪਿਛੈ ਪੈ ਖਾਇ ॥
ਹੋਇ ਸਤਾਣਾ ਘੁਰੈ ਨ ਮਾਵੈ ਮਾਹਿ ਸਾਹਿ ਗਇਐ ਪਛੁਤਾਇ ॥
ਅੰਧਾ ਕਿਸ ਨੋ ਬੁਕਿ ਸੁਣਾਵੈ । ਖਸਮੈ ਮੂਲ ਨ ਭਾਵੈ ।
ਅਕ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰੇ ਅਕ ਤਿਡਾ ਅਕ ਡਾਲੀ ਬਹਿ ਖਾਇ
ਖਸਮੈ ਭਾਵੈ ਉਹੋ ਚੰਗੀ ਜਿ ਕਰੇ ਖੁਦਾਇ ਖੁਦਾਇ ॥
ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਵਿ-ਸਤਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ-
ਸ਼ਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ ।
2. ਇਕਾਂਗੀ ਤੇ ਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ?
3. 'ਕੁਲਫੀ' ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਕੀ ਹੈ ?
4. 'ਵਕਤ ਧਨ ਹੈ।' ਕਿਵੇਂ? 'ਵਕਤ ਦੀ ਕਦਰ' ਲੇਖ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੱਸੋ।
5. ਦੂਰਦਰਸ਼ਨ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਚਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ।

XII. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ 125-150 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲੇਖ ਲਿਖੋ : 6x1=6

ਨਾਨਕ ਦੁਖੀਆ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰ

ਜਾਂ

ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ

XIII. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ :

6x1=6

ਹੋਸਟਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਅਪਣੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਰਾਹੀਂ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿਓ ਕਿ ਉਹ ਹੋਸਟਲ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇ।

ਜਾਂ

ਆਪਣੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਾਲੋਨੀ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਤੇ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ-ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ।

- o o o -

